

Bruxelles, den 9. juli 2026
(OR. en)

11631/26

LIMITE

COPS 426	EUMC 288
ANTICI 189	INDEF 140
POLMIL 297	HYBRID 90
COEST 550	ESPACE 122
COASI 142	CLIMA 389
CONUN 125	ENV 920
MAMA 185	CT 89
MOG 161	COTER 105
COTRA 61	CIVCOM 183
ELARG 151	RELEX 974
COWEB 100	JAI 959
COAFR 224	COMPET 933
COLAC 100	CFSP/PESC 1112
CONOP 45	CSDP/PSDC 481

NOTE

fra:	De Faste Repræsentanternes Komité (2. afdeling)
til:	Rådet
Vedr.:	Fælles forståelse – de trusler og udfordringer, vi står over for: vurdering af EU's strategiske miljø

Fælles forståelse – de trusler og udfordringer, vi står over for: vurdering af EU's strategiske miljø

Den verden, vi står over for

Den Europæiske Union står over for en usikker geostrategisk kontekst, der er drevet af vedvarende og samtidige trusler på flere fronter. En fælles forståelse af disse trusler baseret på en 360-graders tilgang er nødvendig for at sikre, at EU er rustet og klar til at tilpasse sig, så det effektivt kan beskytte sine borgere, varetage sine interesser, styrke sin strategiske autonomi og mindske sin afhængighed samt værne om de værdier, som det blev grundlagt på, nemlig respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, lighed, retsstatsprincippet og respekt for menneskerettigheder.

Vores strategiske miljø gennemgår en gennemgribende strukturel omstilling, hvor forskellige revisionistiske magter og stadig mere stridbare aktører direkte udfordrer den europæiske sikkerhed, stabilitet og velstand. Med sit uprovokerede angreb på en fredelig nabo, nemlig Ukraine, har Rusland rystet den sikkerhedsarkitektur, der siden den kolde krig har kendetegnet Europa. Landet udgør den mest umiddelbare og direkte trussel mod den europæiske sikkerhed med Kina som en vigtig støtte for dets aggression mod Ukraine og samarbejde med aktører såsom Belarus, Iran og Den Demokratiske Folkerepublik Korea (Nordkorea). Resultatet af Ruslands krig mod Ukraine vil få vidtrækkende konsekvenser for den europæiske sikkerhedsarkitektur. Ukraines uafhængighed, suverænitet og territoriale integritet inden for dets internationalt anerkendte grænser er hjørnestenen i en retfærdig og varig fred. Et uafhængigt, sikkert, velstående og stabilt Ukraine er en strategisk prioritet for den europæiske sikkerhed.

Den **regelbaserede internationale orden** og det multilaterale system, der er baseret på folkeretten, FN-pagten og dens principper, herunder respekten for staters suverænitet og territoriale integritet, afståelse fra truslen om magtanvendelse eller brug af magt og opretholdelse af de universelle menneskerettigheder, er fortsat afgørende for Europa og for det internationale samfund som helhed. Alt dette er imidlertid under stigende pres. Der sker et markant skift fra regler til magtdynamik og en acceleration væk fra internationalt samarbejde om ny teknologi, klimaændringer og handel. Øgede maritime trusler, cybertrusler og hybride trusler er alle med til at forstærke udfordringerne for den europæiske sikkerhed.

Det centrale i denne forandring er, at **nogle magter**, først og fremmest Rusland og Kina, **har besluttet at etablere regional dominans og omforme verdensordenen** i overensstemmelse med deres interesser og dermed fremme en tilbagevenden til en interesseskæreløshed. Denne indsats er vedvarende og systemisk og understøttes af langsigtede investeringer i militære kapabiliteter, stræben efter teknologisk overlegenhed og anvendelse af økonomisk indflydelse. Disse aktører udnytter dyb og ofte asymmetrisk indbyrdes afhængighed til at bruge tvang over for formodede modstandere. Integrationen af AI og automatiserede systemer i militære, økonomiske og politiske beslutningsprocesser øger hastigheden, omfanget og effektiviteten af disse trusler, mens den stigende anvendelse af hybride aktiviteter søger at udnytte vores sårbarheder, samtidig med at sondringen mellem fred og krig udviskes.

Samtidig er **USA**, der er vores vigtigste strategiske partner, ved at **omjustere sine prioriteter** og holdninger over hele linjen. Navnlig er USA's mangeårige bidrag til Europas forsvar ved at blive revurderet med en forventning om, at europæerne påtager sig et større ansvar for deres egen sikkerhed. For EU har dette store konsekvenser, i betragtning af hvor afgørende det transatlantiske bånd gennem årtier har været for vores sikkerhed, stabilitet og velstand. **Det transatlantiske forhold og samarbejdet mellem EU og NATO er fortsat afgørende for vores samlede sikkerhed.**

I vores nærmeste naboombåde står EU over for endnu et aktivt konfliktområde i form af **Mellemøsten**, som har haft omgående og vidtrækkende konsekvenser på tværs af sikkerhedsmæssige, økonomiske og humanitære områder. Navnlig er den nylige krig i Golfen og de fortsatte spændinger i regionen, herunder med hensyn til Israel-Palæstina og Libanon, en kraftig påmindelse om den flerdimensionelle trussel, som regional optrapning udgør for EU's sikkerhed, økonomiske modstandsdygtighed og bredere strategiske interesser. Ustabilitet i Mellemøsten hænger sammen med det negative og tætte russiske samarbejde med Iran.

Dette skiftende geopolitiske landskab kræver en stærk indsats og dybere partnerskaber for at værne om vores interesser og fremme EU's strategiske prioriteter – et styrket forsvarsberedskab og fremme af global stabilitet, navnlig i dets nabolande, sikring af dets velstand og modstandsdygtighed og beskyttelse af dets grundlæggende værdier og demokratiske politiske model. EU får derigennem mulighed for at forme den regelbaserede internationale orden i fremtiden og fungere som et anker for globale partnere, der deler vores interesse i universelle normer og principper, folkeretten og multilateralisme.

EU har stærk politisk og økonomisk vægt samt stærke forsvarsinstrumenter til at opnå alt dette. Vi skal dog gøre mere, og vi må **omsætte vores eksisterende styrkepositioner til magt**.

Vores strategiske miljø: skærpet strategisk konkurrence, strid og fragmentering

Rusland er den mest umiddelbare, betydelige, direkte og langsigtede sikkerhedstrussel mod det europæiske kontinent. Rusland forsøger at ødelægge den europæiske og globale sikkerhedsorden og fremme en styringsmodel baseret på interessesfærer med det mål at fastholde sin dominans over sine naboer. Selv om Rusland ikke har nået sine militære og strategiske mål, lader det fortsat hånt om de diplomatiske bestræbelser på at bringe landets angrebskrig til ophør og opnå en retfærdig og holdbar fred på kontinentet, men søger at genopbygge sine styrker og militære kapabiliteter og genoprette sit internationale image som en global magt. Ruslands militære oprustning langs Europas grænser, stigende militarisering af samfundet og omstilling til en krigsøkonomi med konkrete ambitioner på centrale strategiske industri- og teknologiområder såsom rummet og det nukleare område udgør en langsigtet trussel mod den europæiske sikkerhed.

Samtidig har Rusland optrappet sin hybride kampagne mod EU og dets medlemsstater, herunder ved at ødelægge kritisk infrastruktur og gennem spionage, cyberangreb, udenlandsk informationsmanipulation og indblanding, satellitforstyrrelser, brug af migranter som våben samt indblanding i valg og fysiske sabotageaktioner og andre former for fjendtlig indblanding. Formålet er at undergrave Europas enhed og demokrati, skabe frygt og polarisering i samfundene og, hvad er helt afgørende, modvirke yderligere støtte til Ukraine. Rusland anvender en lang række hybride værktøjer i det bredere europæiske naboskabsområde, fra Vestbalkan over Sortehavet og Sydkaukasus til Centralasien, som direkte påvirker EU's centrale politiske og sikkerhedsmæssige interesser. For at finansiere sin krigsmaskine anvender Rusland et netværk af skyggeflådefartøjer til olieeksport for at unddrage sig sanktioner, samtidig med at det skaber maritime, miljømæssige, retlige og håndhævelsesmæssige risici.

Kina positionerer sig for at vinde systemisk konkurrence ved at kombinere industriel skala, teknologiske ambitioner og global rækkevidde og samtidig udnytte ustabilitet. Kinas asymmetriske fordele i forhold til EU, fra handelsmæssige ubalancer og kritiske råstoffer til teknologiske fremskridt på nogle områder, sammen med dets vilje til at anvende dette for at øve indflydelse på EU og andre i sine bestræbelser på at realisere ambitionen om at blive verdens førende magt gør Kina til en kritisk langsigtet strategisk udfordring. Kinas støtte til Ruslands aggression mod Ukraine er en helt afgørende støtte for Moskva. Kina vil fortsat søge at øge sin indflydelse i Europa.

Denne udvikling kombineret med det fundamentalt ændrede trusselsmiljø og det øgede samarbejde mellem strategiske rivaler, som er blevet mere koordinerede, deler kapabiliteter og lærer af igangværende hurtigt voksende konflikter, gør, at EU og dets medlemsstater hurtigt må styrke deres egen forsvarsberedskab, sikkerhed og deres egne afskrækkelseskapabiliteter. Et stærkere og mere kompetent EU på sikkerheds- og forsvarsområdet vil bidrage positivt til global og transatlantisk sikkerhed og er et supplement til NATO, som for de stater, der er medlemmer heraf, fortsat er grundlaget for deres kollektive forsvar.

Øget sikkerheds- og forsvarssamarbejde med ligesindede og andre partnere bliver stadig vigtigere for, at EU kan navigere i dette nye strategiske miljø.

I denne forbindelse skaber udviklingen i den centrale geopolitiske dynamik nye grundlæggende strategiske dilemmaer for EU. Kinas **stigende** ambitioner og dominerende fremfærd vil sammen med **den strategiske konkurrence**, der i øjeblikket definerer forbindelserne mellem USA og Kina, i stigende grad påvirke EU's sikkerhed, konkurrenceevne og økonomiske sikkerhed og modstandsdygtighed. **Det uddybede strategiske partnerskab mellem Kina og Rusland**, herunder med hensyn til militært samarbejde, vil også fortsat øge sammenkoblingen af de strategiske skuepladser fra Europa til den indopacifiske region og forbinde og øge sikkerhedstrusler. Samtidig er det **multilaterale system under et hidtil uset pres**, da stormagter rundt om i verden i stigende grad prioriterer konkurrence og tvang frem for samarbejde og reducerer deres forpligtelser og bidrag til multilaterale institutioner og regler. Grove krænkelse af folkeretten, tilsidesættelse af FN-pagtens grundprincipper og alvorlige anfægtelser af universelle normer udgør en grundlæggende trussel mod den verdensorden, der er opbygget i løbet af de seneste 80 år. Dette omfatter håndtering af presserende globale udfordringer som klimaændringer, regulering af brugen af AI og forebyggelse af omfattende krænkelse af folkeretten, herunder den internationale menneskerettighedslovgivning og den humanitære folkeret. Nedsikringer i finansieringen af den humanitære indsats og samarbejdsindsatsen rundt om i verden bringer hele lande og millioner af liv i fare.

På denne baggrund befinder EU sig i en situation med langvarige flerdimensionelle kriser, hvor den primære udfordring ikke længere er at tackle individuelle trusler, men at håndtere kumulative og interaktive chok på tværs af områder og regioner. Internationale forbindelser er i stigende grad kendetegnet ved strategisk, politisk og økonomisk konkurrence, konfrontation og i sidste ende konflikt. **Udfordringerne for EU's sikkerhed er nu også geoøkonomiske,** herunder brugen af handels- og forsyningskæder, adgang til energi og andre ressourcer som våben. Strategiske og ofte asymmetriske afhængighedsforhold samt flaskehalse for forsyninger og skibsfart kræver, at EU også betragter økonomisk og teknologisk konkurrenceevne som centrale drivkræfter for vores sikkerhed. Ligesom interne og eksterne trusler nu er smeltet sammen, hænger de geopolitiske og geoøkonomiske trusler sammen, hvilket kræver integrerede tilgange. Der er derfor behov for at mindske sårbarhederne i alle strategiske sektorer, der er afgørende for vores samfunds modstandsdygtighed, så vi beskytter vores værdier og interesser.

Ukraine har udvist ekstraordinær modstandsdygtighed over for Ruslands aggression, har formået at ændre dynamikken på slagmarken til sin fordel og vist sig at være en sikkerhedsgarant uden for sine grænser med uudnyttet forsvarsindustrielt potentiale. EU står nu resolut sammen om at støtte Ukraine og lægge yderligere pres på Rusland.

Ruslands angrebskrig mod Ukraine og stigende geopolitiske udfordringer har yderligere styrket og understreget **udvidelsens geostrategiske betydning** som et vigtigt bidrag til europæisk fred, sikkerhed, stabilitet og velstand, og kandidatlandene betragtes også i stigende grad som bidragydere til sikkerheden. At bringe kandidatlandene tættere på EU gennem en tiltrædelsesproces baseret på merit og troværdige reformer mindsker deres politiske og økonomiske afhængighed og bidrager til EU's fælles mål.

Vestbalkan er ligesom Moldova og Ukraine en integreret del af Den Europæiske Unions fremtid og har et perspektiv for EU-medlemskab. En styrket udenrigspolitisk tilpasning, et uddybet sikkerheds- og forsvarssamarbejde og opbygning af modstandsdygtigheden over for fælles udfordringer såsom hybride trusler og andre typer trusler, der også udgår fra regionen og påvirker EU under indflydelse af regionale og eksterne aktører, forbliver centrale elementer i partnerskabet mellem EU og Vestbalkan ligesom inkluderende regionalt samarbejde, forsoning og gode naboskabsforbindelser.

I vores **østlige nabolande** gennemfører Rusland hybride aktiviteter mod flere centrale partnere, herunder Republikken Moldova og Armenien. Rusland sætter den autoritære kurs i Belarus som standard for andre lande i Ruslands indflydelsessfære. **Belarus'** indenlandske undertrykkelse, aktive militære støtte til Ruslands aggression mod Ukraine, navnlig ved at tillade Rusland og dets væbnede styrker at anvende dets territorium til bl.a. deployering af taktiske kernevåben samt hybride operationer ved EU's ydre grænser, herunder økonomiske og andre destabiliserende handlinger mod EU og dets medlemsstater, er fortsat en alvorlig sikkerhedsudfordring for EU.

Stabilitet og sikkerhed i hele **Sortehavsregionen** er af strategisk betydning for EU. Regionen er, som de gentagne dronehændelser på EU-medlemsstaternes område viser, hårdt ramt af Ruslands aggression mod Ukraine, med vidtrækkende konsekvenser med hensyn til sikkerhed, modstandsdygtighed, retten til fri sejlads og økonomisk udvikling, kritisk infrastruktur og konnektivitet.

Det **østlige Middelhavsområde** er fortsat en region af strategisk betydning for EU's sikkerhed og stabilitet, hvilket giver betydelige muligheder og store udfordringer. Samtidig med at EU forsværer sine og medlemsstaternes interesser, bør det tilskynde partnere i regionen til at indgå i samarbejdsrammer og partnerskaber i fuld overensstemmelse med folkeretten og gældende EU-ret. Det er også fortsat i EU's strategiske interesse at udvikle gensidigt berigende forbindelser med **Tyrkiet** på en gradvis, forholdsmæssig og reversibel måde i overensstemmelse med Det Europæiske Råds konklusioner fra april 2024. Tyrkiets eget konstruktive engagement vil være medvirkende til at fremme de forskellige samarbejdsområder. I den forbindelse lægger EU særlig vægt på genoptagelse af og fremskridt i forhandlingerne om en løsning vedrørende Cypern for yderligere at forbedre samarbejdet mellem EU og Tyrkiet. EU forventer fortsat, at Tyrkiet utvetydigt forpligter sig til gode naboskabsforbindelser, herunder ved at give afkald på enhver trussel om magtanvendelse.

EU har en direkte og vital interesse i stabilitet, sikkerhed og økonomisk vækst i **Middelhavsområdet og i hele det sydlige naboskabsområde**. Et styrket Euro-Middelhavspartnerskab er en strategisk prioritet for EU med henblik på at forstærke de økonomiske bånd og politiske forbindelser og sikkerhedssamarbejdet med partnerne i det sydlige Middelhavsområde og dermed skabe fælles muligheder og tackle fælles udfordringer.

I vores **sydlige nabolande** udgør den hastigt forværrede situation i Mellemøsten en direkte udfordring for EU's strategiske interesser. Konflikternes massive civile og humanitære konsekvenser skaber ikke kun alvorlig regional mistillid og spændinger, men udgør en betydelig risiko og lægger et enormt pres på EU's humanitære, finansielle og migrationsforvaltningsmæssige kapacitet, hvis der ikke gøres noget.

Selv om vores **sydlige** nabolande er truet af betydelig ustabilitet, fra Libyen til Yemen og Irak, er situationen i Israel og Palæstina, stabiliteten i **Syrien og Libanon** og håndteringen af efterdønningerne fra krigen med Iran fortsat EU's mest presserende udfordringer i øjeblikket. Regional stabilitet og fuld genoprettelse af retten til fri sejlads og sikker transit gennem Hormuzstrædet samt en forhandlet langsigtet løsning på alle udestående spørgsmål i overensstemmelse med folkeretten er helt afgørende. Det er fortsat i EU's strategiske interesse at støtte tostatsløsningen og finde en løsning på den israelsk-palæstinensiske konflikt, der giver alle en chance for sikkerhed og fred. **Golfregionen** forbliver en vigtig naboregion for EU. Dens stabilitet er afgørende for regional sikkerhed, økonomisk diversificering og forsyningssikkerhed. Den aktuelle udvikling viser klart den strategiske betydning af Hormuzstrædet og Bab-al-Mandeb-strædet som kritiske maritime hovedfærdselsårer for Europa. Forstyrrelser på disse søveje truer den regionale sikkerhed og stabilitet, undergraver retten til fri sejlads og respekten for folkeretten, bringer fødevarerikkerheden og forsyningskæderne i fare og hindrer den frie bevægelighed for handel, konnektivitet, energidiversificering og økonomisk modstandsdygtighed. Samtidig udgør **Iran** med sine nukleare og ballistiske missilprogrammer, sit militære samarbejde med Rusland, sine destabiliserende aktiviteter i regionen og i Europa og undertrykkelsen af sit eget folk fortsat en trussel mod den regionale og internationale sikkerhedsorden.

EU's sikkerhedslandskab formes i stigende grad af udviklingen i og omkring den **arktiske region**, herunder i forbindelse med militær opbygning, hybride trusler, miljø- og klimaudfordringer og behovet for samfundsmæssig modstandsdygtighed. Geopolitiske spændinger og geoøkonomisk konkurrence i Arktis kræver en reaktion fra EU og vores partnere.

Afrika er et kontinent af strategisk betydning for EU med et stort potentiale med sin unge og voksende befolkning, dynamiske økonomier og forskelligartede naturressourcer. Udviklingen af dette potentiale hæmmes imidlertid af ustabilitet, økonomiske sårbarheder, konflikter, terrorisme og voldelig ekstremisme og/eller organiseret kriminalitet. Samtidig intensiveres konkurrencen mellem mellemstore magter og stormagter om indflydelsen i Afrika, hvilket giver næring til aggressive indflydelsesstrategier, hvad enten det er på det militære område eller inden for økonomi, bankvæsen, medier og cyberområder, og i stigende grad får forrang for koordinerede, langsigtede stabiliserings- og udviklingsbestræbelser. Demografi, langvarige konflikter og manglen på robuste statsstrukturer og social infrastruktur skaber betingelserne for, at der opstår kriser, hvad enten det er i Sudan, Sahel eller Guineabugten. Disse hotspotområder, som fjendtlig udenlandsk indflydelse, f.eks. fra Rusland, kan sætte kroge i, spreder sig regionalt og påvirker lokalsamfund og fungerer som tilflugtssteder for terrornetværk og kriminelle netværk. **Sahel** er fortsat afgørende for den europæiske sikkerhed på grund af indbyrdes forbundne trusler, der påvirker vores interesser – terrorisme og dens afsmitning på nabolandene, organiserede kriminelle netværk, der kontrollerer ruter, af hvilke der smugles narkotika og mennesker til Europa, samt øget samarbejde mellem Rusland og myndighederne i landene i det centrale Sahel – med forværrende faktorer såsom skrøbelige stater, sikkerhedsvakuum og øget tilstedeværelse af strategiske konkurrenter. **Sudan** er fortsat hjemsted for verdens største krise med hensyn til intern fordrivelse og hungersnød, som har kritiske konsekvenser i og uden for regionen, herunder for EU. Udnyttelsen af sårbarheder og ustabilitet destabiliserer skrøbelige stater og deres økonomier yderligere, samtidig med at beskyttelsen af civile og menneskerettighederne udhules. Irregulær migration er en fælles udfordring, der skal håndteres af EU og Afrika, som begge har en interesse i at sikre, at den foregår på en sikker, velordnet og regelmæssig måde.

Sikkerheden i den **indopacifiske region** og i Europa har aldrig været mere indbyrdes forbundet end nu. Kinas stadig mere dominerende fremfærd i Det Sydkinesiske Hav og Det Østkinesiske Hav og på tværs af Taiwanstrædet kan have en stigende indvirkning på sikkerheden, stabiliteten og velstanden i Europa og den indopacifiske region. En ændring af status quo omkring Taiwanstrædet vil få stor indvirkning på den globale sikkerhed. Et andet sted i **Asien** udgør Afghanistan fortsat alvorlige sikkerhedsproblemer for regionen og Den Europæiske Union med hensyn til terrorisme eller udbredelsen af voldelig ekstremisme, narkotikasmugling og voksende udfordringer i forbindelse med irregulær migration. Visse aktører såsom Den Demokratiske Folkerepublik Korea (Nordkorea) truer fortsat den regionale og internationale fred og sikkerhed med masseødelæggelsesvåben og deres nukleare programmer og ballistiske missilprogrammer, men også i stigende grad gennem efterretningsoperationer, cyberangreb og desinformationskampagner. Langvarige konflikter af ældre dato hindrer også fortsat udviklingen af omfattende tværregionale sikkerhedsordninger.

Endelig har vi dybe historiske og kulturelle forbindelser til **Latinamerika og Caribien**, og vi støtter begge multilateralisme på grundlag af fælles grundlæggende principper og værdier. Ikke desto mindre kan socioøkonomiske ubalancer i flere latinamerikanske lande og i nogle tilfælde trusler mod den politiske stabilitet udløse skrøbelighed og forstyrrelser. I Mellemamerika vil den regionale splittelse og det stærke migrationspres sandsynligvis fortsætte og skabe yderligere tværregionale udfordringer i forbindelse med organiseret kriminalitet.

Disse kriser viser, hvordan **regionale konflikter har systemiske globale virkninger**. Situationen er præget af kaskadedynamikken. Konflikter forstyrrer energistrømme, energichok er drivkraften bag inflation og økonomisk ustabilitet og økonomisk stress er grobund for sociale spændinger og politisk fragmentering. Selv om EU som en principfast aktør, der fremmer multilateralisme og forebyggende diplomati, reagerer på disse udfordringer ved at opbygge partnerskaber, der bidrager til at garantere vores sikkerhed, anvender mellemstore aktører i hele verden i stigende grad sikringsstrategier drevet af energi-, fødevarer- og sikkerheds- og suverænitetsproblemer, en tilgang, som er mindre tilbøjelig til at tilpasse sig vores perspektiv.

Nye og tværnationale trusler og udfordringer

EU er i sit bredere strategiske miljø konfronteret med en farlig blanding af væbnet aggression, ulovlig annektering, skrøbelige stater, revisionistiske magter og autoritære regimer. Disse miljøer er grobund for **flerstrengede grænseoverskridende trusler mod Europas sikkerhed** i form af terrorisme, voldelig ekstremisme og organiseret kriminalitet samt hybride konflikter og cyberangreb, brugen af irregulær migration som våben, spredning af våben og den gradvise svækkelse af våbenkontrolarkitekturen. Finansiell ustabilitet samt ekstreme sociale og økonomiske forskelle giver næring til disse dynamikker og har en stadig større betydning for vores sikkerhed. Konkurrence om indflydelse er blevet en vigtig drivkraft for usikkerhed, ustabilitet og økonomisk turbulens i vores nabolande.

Udfordringen med **irregulær migration**, herunder håndtering af de grundlæggende årsager hertil, skal tackles med det formål at bekæmpe kriminelle smuglernetværk og trusselsaktørers brug af disse som våben. Dette skal også ske gennem stærke partnerskaber med tredjelande om at forebygge irregulære udrejser, men også ved at udnytte mulighederne for lovlig migration på en sikker og velordnet måde i overensstemmelse med medlemsstaternes nationale kompetencer.

Grænseoverskridende **organiserede kriminelle** netværk udgør fortsat en stor trussel mod europæiske borgere, virksomheder og institutioner samt mod den europæiske økonomi. Den bliver også gradvist destabiliserende, fremskyndet af kunstig intelligens (AI) og andre nye teknologier og i stigende grad med indbyrdes forbundne kriminelle grupper, der opererer på tværs af regioner og kontinenter. Ulovlig handel med narkotika og skydevåben og hvidvask af penge, cyberkriminalitet og smugling af migranter udgør en fælles trussel mod EU, Vestbalkan, Latinamerika og Caribien samt i stigende grad Vestafrika. **Kapløbet om teknologisk dominans**, navnlig inden for kunstig intelligens, vil fortsat forme det strategiske miljø som et dominerende konkurrenceområde og en afgørende katalysator. Aktører, der opnår lederskab inden for AI, vil kunne integrere beslutningstagning, militære systemer, informationsmanipulation og økonomisk magt på måder, der giver strukturelle fordele. Denne dynamik øger sandsynligheden for en mere koncentreret global magtfordeling.

Statslige og ikkestatslige aktører, der anvender **hybride** taktikker, cyberangreb, indtrængende droner og andre luftangreb, desinformationskampagner, indblanding i vores valg og politiske processer, økonomisk tvang og instrumentalisering af irregulære migrationsstrømme samt spionage, herunder blandt partnere, har været med til at sænke tærsklen for konflikter, hvilket udgør direkte og følsomme trusler mod vores sikkerhed og demokratiske integritet, og kan samtidig benægtes og være svære at tilskrive nogen.

Udenlandske informationsmanipulations- og indblandingsangreb bliver stadig hyppigere og mere komplekse. For aktører som Rusland og andre indgår udenlandsk informationsmanipulation og indblanding i en bredere værktøjskasse til politisk krigsførelse. De identificerer mangler og sårbarheder i vores åbne samfund og skaber større splittelse og ustabilitet og forsøger at lamme beslutningstagningen. Trusselsaktører kombinerer ofte udenlandsk informationsmanipulation og indblanding med andre hybride tiltag, og de opererer i koordinerede, langsigtede kampagner. Disse trusler undergraver ikke blot de demokratiske processer og offentlighedens tillid, men udgør også betydelige udfordringer for vores sikkerhed og informationsintegritet.

I takt med at kampområder og krigszoner er mangedoblet i vores nabolande, lige fra Ukraine til Iran, har krigsførelsesteknologi og industrisektorer udviklet sig dramatisk, hvilket har afsløret nye **kritiske kapabilitetsmangler** og sårbarheder for europæerne, herunder ammunition, luftforsvar og droner.

Spredningen af masseødelæggelsesvåben og deres fremføringsmidler vil sandsynligvis tage til, efterhånden som store atommagter udvider deres arsenal, fortsætter med at udvikle og afprøve nye våbensystemer og distancerer sig fra eksisterende våbenkontrolemekanismer. Nordkoreas nukleare og ballistiske program er fortsat et voksende problem. Irans nuklearprogram er fortsat uden internationalt tilsyn og udgør en vedvarende kilde til ustabilitet og konflikt i regionen. Både Rusland og Kina udvider deres arsenal af kernevåben og udvikler nye våbensystemer. Ruslands ledelse har brugt nukleare trusler i forbindelse med sin invasion i Ukraine. De regionale magter har også adgang til avancerede konventionelle våben, der spænder over anti-access- og area denial-systemer til ballistiske missiler og krydsermissiler. Disse tendenser forværres af udhulingen af våbenkontrolarkitekturen i Europa, lige fra traktaten om konventionelle væbnede styrker i Europa til traktaten om afskaffelse af mellemdistancekernevåben og traktaten om observationsflyvninger (Open Skies). Dette normative tomrum påvirker direkte sikkerheden i EU. Det er et fælles globalt ansvar at værne om det globale forbud mod kemiske våben.

Samtidig er der stadig større strid om fri og sikker adgang til **globale strategiske områder**.

Cyberspace er blevet skueplads for strategisk konkurrence i en tid med stigende afhængighed af digitale teknologier. Vi udsættes i stigende grad for mere sofistikerede cyberangreb. Det er vigtigt at opretholde et åbent, frit, stabilt og sikkert cyberspace.

Rummet har stor sikkerheds- og forsvarsmæssig betydning. Det er afgørende for observations-, overvågnings-, navigations- og kommunikationskapabiliteterne, men det er et overbelastet og omstridt område med stadig mere uansvarlig adfærd fra strategiske konkurrenters side og hyppige trusler mod kredsløbs- og jordbaseret ruminfrastruktur, samtidig med at store og nye aktører udvider deres tilstedeværelse betydeligt og forbereder sig på krigshandlinger i rummet.

Maritim sikkerhed på verdensplan er afgørende for EU's sikkerhed, økonomiske udvikling, frihandel, transport og energisikkerhed. EU har forpligtet sig til at respektere den retsorden, der er oprettet ved UNCLOS, og anerkender dens centrale betydning og forventer, at alle stater overholder havrettens grundlæggende principper og regler. EU står over for et hurtigt intensiveret maritimt trusselsbillede, lige fra traditionelle trusler såsom pirateri, menneskehandel og væbnet røveri til søs til statsdrevet tvang og hybride angreb på kritisk infrastruktur, herunder i europæiske farvande. Nye teknologier såsom kunstig intelligens, der anvendes på ubemandede undervandsfartøjer, giver mange muligheder, men medfører også særlige sårbarheder på det maritime område, som skal tackles. Overalt i verden strides der stadig mere om havområder, kritiske kommunikationsveje til søs og flere maritime flaskehalse samt havbunden. EU's sikkerhed i **luften** trues også gennem stadig mere aggressive flymanøvrer med en stigning i anti-access/area denial-taktikker.

Klimaændringer, miljøforringelse og naturkatastrofer vil også i alvorlig grad påvirke vores sikkerhedslandskab i de kommende årtier og er sikre drivkræfter bag ustabilitet og konflikt på hele kloden og udgør således trusler mod international fred og sikkerhed. Konkurrencen om naturressourcer såsom landbrugsjord og vand og udnyttelsen af energiressourcer til politiske formål er konkrete eksempler i denne henseende. Dekarbonisering og indsatsen for at gøre vores økonomier mere ressourceeffektive og cirkulære medfører specifikke sikkerhedsudfordringer, herunder adgang til kritiske råstoffer, forvaltning af værdikæden og bæredygtighed samt økonomiske og politiske omlægninger som følge af skiftet væk fra fossile drivmidler. **Globale sundhedskriser** kan også lægge et betydeligt pres på samfund og økonomier og med vidtrækkende geopolitiske konsekvenser.

Fælles for disse tværnationale udfordringer er, at **den stadig mere presserende udhuling af respekten for folkeretten og de stigende trusler mod de globale og multilaterale institutioner for internationalt samarbejde**, som vi har bidraget til at forme og udvikle i løbet af de seneste årtier, udgør en stadig mere presserende tværgående systemisk udfordring for os og vores partnere, da det underminerer den globale, kollektive kapacitet til at løse disse udfordringer – og udnytte disse muligheder – som kun eller mest effektivt kan tackles sammen.
